

Delenda est Hispania (Albert Pont, Viena). L'autor demostra als catalans que cal superar l'agònica prudència i l'ancestral esperit negociador de Catalunya i traspasar sense por el discurs oficialista i sobiranista.

Catalunya, a la independència per la butxaca (Alfons Durán-Pich, Angle). Aquest llibre demostra l'absoluta viabilitat econòmica d'una Catalunya independent, amb un discurs directe, clar i de referència.

La bandera catalana (Jordi Albertí, Pòrtic). La bandera ens identifica com a país però la majoria de catalans ignorem la seva història. Albertí ofereix un llibre rigorós i divulgatiu ple d'anècdotes i curiositats.

L'Onze de Setembre i Catalunya (Jaume Sobrequés, Base). Crònica dels anys dramàtics després de la caiguda de Barcelona l'11 de setembre del 1714. El llibre dona ales als que treballen per la reconstrucció nacional.

Història de Catalunya (Jaume Sobrequés, Base). El professor Sobrequés acosta el passat català als lectors d'avui, des de la prehistòria fins al present, i demostra com es va configurar una nació dotada d'un estat propi que va tenir un paper destacat durant segles a Europa.

Catalunya: estat propi, estat ric (Joan Canadell i Albert Macià, Viena). Una lectura molt important per a tots aquells que encara dubten de la necessitat d'assolir la independència, centrada en l'apartat econòmic.

Tornarem a vèncer. Grans discursos de grans catalans (edició: Eduard Puigventós; selecció: Josep M. Solé i Sabaté, Ara Llibres). Recull de discursos contextualitzats de grans catalans com ara els presidents Macià, Companys, Pujol i Maragall, però també d'altres personalitats com Quim Monzó, Pep Guardiola, Muriel Casals, Joaquim M. Puyal i Màrius Serra, entre molts altres.

Sense Espanya. Balanç econòmic de la independència (Modest Guinjoan i Francesc Xavier Cuadras, Pòrtic). Els autors han fet un exercici d'economia aplicada, rigorós i divulgatiu, que aporta llum als interrogants que obre la situació actual, com ara com ens podria afectar o com es podria combatre un hipotètic boicot espanyol als productes catalans.

¿Per què volem un estat propi? (edició: Roger Torres, Pagès Editors). Seixanta intel·lectuals catalans parlen de la independència de Catalunya, noms com Ferran Aisa, Toni Strubell, Alfons López Tena, Margarida Aritzeta, Salvador Cardús, Joan-Daniel Bezsonoff, Laura Borràs, Josep M. Terricabres, Carme Forcadell, Isidor Marí, Xavier Rubert de Ventós...

Història de Catalunya (Albert Balcells, Labutxaca). Discurs interpretatiu entenedor i coherent adreçat a un públic ampli que cerqui una guia per circular pel laberint català; una síntesi, en un sol volum però prou extensa, de la història de Catalunya.

Començar de nou. Catalunya debat el seu futur: singularització o independència (Ferran Casas i Joan Rusiñol, Deu i Onze Edicions). Crònica detallada de la política catalana dels últims deu anys que, gràcies a la informació que conté, resultarà molt útil per saber d'on venim, on som i cap on anem.

Converses amb Oriol Junqueras (Bernat Ferrer, Carta Blanca). Entrevista al líder d'ERC en què articula un discurs responent a preguntes complexes com ara quina relació hi ha entre la dependència energètica de Catalunya, les consultes independentistes i la continuïtat de l'economia catalana dins la zona euro.

Democràcia potes enlaire. La llei contra el poble (Pau Miserachs, Punto Rojo). Anàlisi a fons de l'estat actual de la democràcia, que no s'adapta, s'estructura com una empresa sempre a punt de fer fallida i amb una corrupció en constant ascens. La democràcia està desacreditada i no se n'escapa cap sector ni partit polític.

50 miradas desde la Granvía. Catalanes en Madrid (Anabel Abril, Llectio Ediciones). Cinquanta catalans que viuen a Madrid ens expliquen la seva visió de la relació entre Catalunya i l'Estat espanyol. Empresaris, actors, periodistes, músics, cuiners, com ara Josep M. Pou, Isidre Fainé, Mario Gas, Carme Conesa, Sergi Arola, Joan Gaspar, Susanna Griso...

Un heroi i quatre-cents mil catalans més

Lliures o morts és un bon exemple per defensar que hauríem de començar a distingir entre novel·les històriques i història novel·lada. El títol –que sembla que van decidir a votació els autors i els de l'editorial– no m'agrada gens, el primer paràgraf del primer capítol tampoc: sona estrany que un castell s'aclapari a causa d'uns núvols negres i que la solitud d'un istme s'esquinci “pel pas pausat d'un genet”. *Lliures o morts* (Columna) no té l'ambició literària d'*El perfum* –que sempre m'ha semblat massa curt per les expectatives que obre en el primer capítol– ni l'ofici d'*El nom de la rosa*, d'Umberto Eco.

Hi aprenem força més història i història de la guerra de Successió que no literatura. Encara que no estiguin gens lluny del romanticisme de Scott, Jaume Clotet i David de Montserrat s'han documentat molt bé, hem d'agradir-los que amb llibres com el seu la novel·la històrica de consum de la literatura catalana d'avui vagi força més enllà del que anaven algunes novel·les de Racionero.

Suposo que serà inevitable que es compari amb *Victus*, d'Albert Sánchez-Piñol, però potser està més a prop de la trilogia del 1714 d'Alfred Bosch. A les novel·les de Bosch, John Sinclair, enviat pel govern anglès, descriu força detalladament la societat catalana de fa tres segles. El pretext és més versemblant que

el de Clotet i de Montserrat, que han optat perquè la veu narrativa sigui la d'Ermengol Amill, l'heroi oblidat del 1714. Una època en què a Catalunya hi havia només quatre-cents mil persones. Ja vell i “amb una artrosi galopant i la vista cada vegada més cansada”, Amill dicta l'any 1732, al castell de Crotono, a Calàbria, una llarga *missiva* al tinent Pau Pagès.

El pretext és molt semblant al d'Adso de Melk d'*El nom de la rosa*, però ell *només* recorda la investigació que va fer acompanyant Guillem de Baskerville, mentre que, encara que Amill vulgui explicar la seva vida, els autors han volgut afegir-hi la guerra de Successió. I hi hem après molt. Tot i que, més d'un cop, Amill sembli un historiador i, també més d'un cop, el lector oblidarà el pretext amb què fa escriure aquestes planes. Hi ha una sorpresa final que no acaba de fer versemblant la novel·la. Tampoc la llengua, els diàlegs i algunes reflexions històriques. Poden ser molt més compartides que literàriament creïbles. *

La carta

L'exmiquelet Ermengol Amill, heroi oblidat del 1714, dicta una llarga carta l'any 1732, al castell de Crotono, a Calàbria, dirigida al tinent Pau Pagès. A més de la seva vida, ens narra tota la guerra de Successió, època històrica ben documentada pels autors de la novel·la.

El 1714 és el fons històric de la novel·la que protagonitza Ermengol Amill ARXIU